

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

БЕХІ Д. — директор Інституту проблем виховання НАПН України, д-р психол. наук

БІЛЕЦЬКА Л. Л. — начальник відділу дошкільної освіти Управління освіти Голосіївської районної в м. Києві державної адміністрації

ГАВРИШ Н. В. — завідувач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, головний науковий співробітник лабораторії дошкільного виховання Інституту проблем виховання НАПН України, д-р пед. наук, професор

ІЛЬЧЕНКО Л. І. — керівник напрямку «МЦФЕР: Освіта» Цифрового видавництва МЦФЕР

КОНОНКО О. Л. — завідувач кафедри дошкільної освіти Ніжинського державного університету імені М. В. Гоголя, д-р психол. наук, професор

КРЕМЕНЬ В. Г. — президент Національної академії педагогічних наук України, д-р філос. наук, професор

КРУПІЙ К. Л. — професор Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, д-р пед. наук

ЛАДИВІР С. О. — провідний науковий співробітник лабораторії психології дошкільника Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, канд. психол. наук

ЛИСЕНКО Н. І. — директор з контенту Цифрового видавництва МЦФЕР

ОМЕЛЬЯНЕНКО Н. В. — шеф-редактор управлінських видань напрямку «МЦФЕР: Освіта» Цифрового видавництва МЦФЕР, голова правління БГО «Асоціація працівників дошкільної освіти»

ПРОЖЕНКО Т. О. — завідувач лабораторії психології дошкільника Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, д-р психол. наук

САВІПОВАН В. — шеф-редактор методичних видань напрямку «МЦФЕР: Освіта» Цифрового видавництва МЦФЕР

СКОРИКО О. — головний редактор журналів «Вихователь-методист дошкільного закладу» та «Методична скарбничка вихователя»

ЕКСПЕРТНА РАДА

ГАЛЯ ПАМ. М. — директор ДНЗ № 256, Київ

МИХАЙЛІЧЕНКО Т. П. — завідувач ДНЗ № 405, Донецьк

РЕЗЕНЧУК Н. В. — вчитель-логопед ДНЗ № 205, Київ

СМОЛЬНИКОВА Г. В. — доцент кафедри методики та психології дошкільної і початкової освіти ІППО Київського університету імені Бориса Грінченка, канд. психол. наук

Київ
«МЦФЕР-Україна»
2016

ЩОМІСЯЧНИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ЖУРНАЛ

Вихователь-МЕТОДИСТ ДОШКІЛЬНОГО закладу

№ 1
• П'ЯТИ Ж •
КВІТЕНЬ
2016

Видається за інформаційної підтримки Міністерства освіти і науки України

Чи просто зрозуміти дитину?

Щастя — це коли тебе розуміють. Такий короткий твір про щастя написав персонаж відомого фільму «Доживемо до понеділка». А й справді, хіба не щастя ми відчуваємо в момент, коли наші думки, вагання, переживання або й просто нас самих такими, якими ми є, розуміють інші — передусім найближчі нам люди?

Такого самого розуміння та прийняття чекають від нас і діти. Утім часто фразу «зрозуміти» дитину дорослі сприймають надто буквально і зосереджуються передусім на суті її висловлювання, не спробувавши «копнути глибше» й побачити за одним словом цілу палітру вражень та переживань дошкільника. Хоч це, на думку психологів, значно важливіше.

Свідченням того, що педагогіка розуміння чи не найактуальніша тема для сучасних педагогів, є шквал запитань, які ми отримали під час тематичного вебінару. Тож не можемо оминати їх увагою і в цьому числі даємо відповіді на найпоширеніші запитання.

Не завжди просто зрозуміти дітей з типовим мовленнєвим розвитком, що вже казати про дітей з особливими освітніми потребами. На сторінках цього числа журналу публікуємо комплекс матеріалів щодо роботи з дітьми-логопатами. Так, педагоги-практики описують особливості використання мнемотаблиць для автоматизації в мовленні дошкільників певних звуків, а також застосування такого нетрадиційного методу роботи з дітьми-логопатами, як гіпнопедія. Крім цього, фахівці звертають увагу на забезпечення нормального фізичного розвитку дітей із порушеннями мовлення.

Як створити в дошкільному закладі такі умови, щоб кожна дитина уповні реалізувала свої можливості? Один зі способів — подбати про збагачення предметно-розвивального середовища. Тим паче, що зробити це можна без надмірних витрат. Достатньо лише озброїтися цікавими ідеями, потрібними матеріалами та залучити до співпраці батьків — і ваш заклад поповниться унікальними розробками, наприклад навчально-ігровими посібниками. Рекомендації щодо створення таких посібників подано в цьому числі.

Незадовго до завершення навчального року акцентуємо увагу педагогів на розробленні системи роботи зі старшими дошкільниками на наступний рік. Зокрема, пропонуємо досвід роботи щодо розвитку інтелекту та формування логіко-математичної компетентності дошкільників під час інтегрованих занять.

Любі колеги! Хто як не редакція фахового видання якнайліпше розуміє ваші професійні потреби та намагається якнайповніше задовольнити їх. Тож, як кажуть, не відкладайте на завтра те, що можна зробити сьогодні. А саме зателефонуйте до видавництва — і продовжіть передплату на улюблений журнал на друге півріччя швидко та заощадивши кошти!

Взаєморозуміння вам одне з одним та з вашими вихованцями!
Хай щастить!

З повагою
головний редактор

О. Скорик

Олеся Скорик

говоримо про важливе

Наталя ГАВРИШ

4 Педагогіка розуміння:

запитуєте — відповідаємо

У форматі вебінару ми обговорювати надзвичайно важливу проблему — педагогічне розуміння в системі міжособистісних взаємин дорослих і дітей. Проаналізувавши запитання, отримані від педагогів напередодні вебінару й під час його проведення, ми виокремили низку типових. Відповіді на них будуть корисні як тим, хто прослухав вебінар, так і тим, хто не зміг цього зробити

спілкуємося з батьками

Наталя ГЕРЛЯНД

14 Старший дошкільник:

який він і як з ним спілкуватися

Проблеми в спілкуванні батьків зі старшими дошкільниками часто виникають через брак знань щодо особливостей розвитку дітей цього віку. Знання цих особливостей та усвідомлення того, що своїми діями та поведінкою батьки впливають на формування характеру, життєвої позиції, світосприймання дитини, допоможе батькам уникнути кризових ситуацій і створити оптимальні умови для становлення особистості дитини, побудови якісного діалогу з нею

формуємо розвивальне середовище

Ганна БЕЛЕНЬКА,

Катерина КОРІЧЕВА

18 Створюємо розвивальне середовище для сенсорного розвитку власноруч

Педагоги-«дошкільники» добре розуміють значення розвивального середовища для сенсорного розвитку дитини. Проте як створити це середовище таким, щоб забезпечити потреби кожної дитини, а відтак постійно збагачувати його цікавими елементами? У нагоді стане авторський навчально-ігровий посібник

Тамара ПРОЖЕНКО,
Людмила СОЛОВЬОВА

9 Психологічний аспект педагогіки розуміння

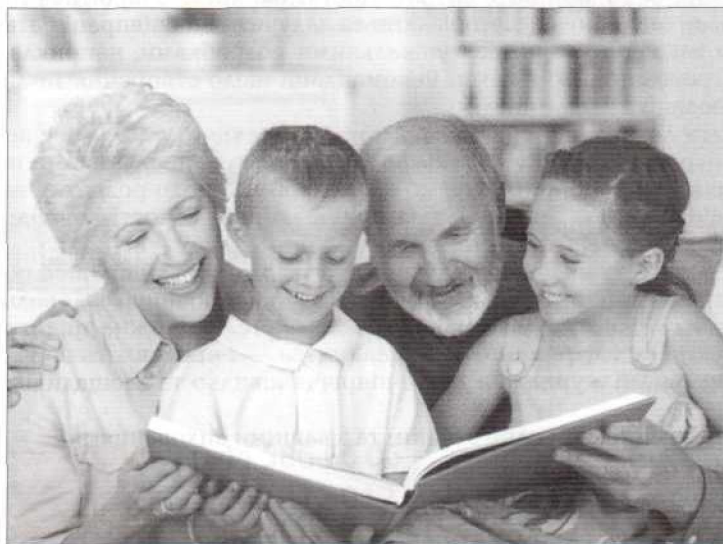
Оскільки педагогіка розуміння поєднує в собі засади як педагогіки, так і психології, чимало запитань щодо особливостей взаємодії з дошкільниками педагоги адресують психологу. Тож до обговорення ролі педагогіки розуміння у процесі особистісного зростання ми долучили фахівців лабораторії психології дошкільника Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України

готуємо до навчання у школі

Галина ЛЕВКОВСЬКА

24 Інтелектуальний розвиток старших дошкільників у процесі формування елементарних математичних уявлень

Під час вивчення математики в початковій школі із труднощами стикаються насамперед не ті діти, які не мають достатнього обсягу знань та вмінь, а ті, у кого не розвинена пізнавальна активність, не сформована звичка думати, шукати відповідь, хто має низький рівень розумової активності. З огляду на це одним з основних завдань під час формування елементарних математичних уявлень є розвиток у дітей логічного мислення, уміння бачити й розуміти взаємозв'язки і залежності між предметами та явищами навколишнього світу

взаємодіємо зі спеціалістами

Тетяна ПОДОЛІНА

35 Гіпнопедія — нетрадиційний метод мовленнєвого розвитку дітей-логопатів

Для досягнення успіху в роботі з дітьми-логопатами використання традиційних підходів часто буває замало. Тож фахівці намагаються опанувати альтернативні методи логопедичного впливу, аби розширити і збагатити свою практику. Одним із таких методів є гіпнопедія — навчання дітей під час природного сну

Наталія КОРШЕНКО

39 Запам'ятовуємо сюжет казки-зв'язки за допомогою мнемотаблиць

Характерною властивістю пам'яті сучасних дітей, зокрема з особливими освітніми потребами, є те, що вони швидко сприймають, але не надовго запам'ятовують інформацію. Розвитку асоціативного мислення та пам'яті дошкільників якнайліпше сприяє використання мнемотехніки під час корекційної роботи. А опрацювання логопедичних казок-зв'язок на основі мнемотаблиць дає змогу автоматизувати вимову певних звуків у мовленні дітей

Ліна СВАРКОВСЬКА

45 Фізичне виховання дітей із порушеннями мовлення

Порушення мовлення є одним із найпоширеніших порушень психофізичного розвитку дітей дошкільного віку. У таких дошкільників відзначають недостатню стійкість уваги й обмежені можливості її розподілу. Вони забувають складні інструкції, елементи та послідовність виконання завдань. Тож аби ефективно організувати процес фізичного виховання таких дітей, необхідно враховувати особливості їх психомоторного розвитку

пам'ятка для батьків

53 Становлення мовленнєвої особистості дитини

допомагаємо методисту-початківцю

54 Орієнтовна циклограма діяльності вихователя-методиста на травень

свята й цікаві події

56 День захисту людей літнього віку

Наталія КОНДРАТЕНКО,
Людмила ЄПІК

58 Бабусю й дідусю я поважаю, ім завжди допомагаю Конспект заняття до Міжнародного дня людей літнього віку для дітей з порушеннями зору

вивчаємо освітній процес

Ірина КАРАБАЄВА

62 Експрес-діагностика особистісно-оцінної компетенції: емоційна складова

Під час розроблення інструментарію для діагностики рівня розвитку старших дошкільників педагоги прагнуть добирати завдання так, щоб не стомлювати дітей і водночас отримати якнайбільше даних. Експрес-діагностика дає змогу визначити рівень сформованості низки компетенцій під час кількох форм роботи з дитиною. Оцінити рівень розвитку емоційної складової особистісно-оцінної компетентності дитини пропонуємо під час ігрового діагностичного завдання

відповідаємо на запитання

69 Розмір допомоги на оздоровлення

формуємо розвивальне середовище

Педагоги-«дошкільники» добре розуміють значення розвивального середовища для сенсорного розвитку дитини. Проте як створити це середовище таким, щоб забезпечити потреби кожної дитини, а відтак постійно збагачувати його цікавими елементами? У нагоді стане авторський навчально-ігровий посібник

Ганна БЄЛІЄНЬКА,
заступник з наукової роботи
директора Педагогічного
інституту Київського
університету імені Бориса
Грінченка, д-р пед. наук

Катерина КОРИЧОВА,
магістрантка Педагогічного
інституту Київського
університету імені Бориса
Грінченка

Ключові слова:
*ігрові посібники;
сенсорний розвиток дітей;
сенсорна культура;
розвиток сенсорних здібностей;
створення ігрових посібників;
ігрові вправи*

Створюємо розвивальне середовище для сенсорного розвитку власноруч

Сенсорне виховання — цілеспрямований і послідовний процес впливу дорослого на дитину з метою розвитку її органів чуття: зору, нюху, слуху, смаку й дотику. Результатом сенсорного виховання є сенсорний розвиток дитини. Психологи розглядають його як основу розумового розвитку. Сенсорний розвиток, своєю чергою, забезпечує формування **сенсорної культури особистості** — оволодіння нею уявленнями про властивості речей на основі сприймання та ознайомлення із загальноприйнятими сенсорними еталонами.

Формування сенсорних еталонів у дітей

Зі сприймання предметів і явищ навколишнього світу починається його пізнання. Усі інші пізнавальні процеси — пам'ять, мислення, уява — формуються на основі образів сприймання і є результатом усвідомлення й оброблення цих образів.

Найсприятливішими періодами для розвитку та вдосконалення функціонування органів чуття людини, що забезпечують формування в неї повноцінних і різнобічних уявлень про довкілля, є ранній та дошкільний вік. Найсистемніше сенсорний розвиток зазвичай відбувається в дошкільному навчальному закладі, де педагоги, організовуючи різні види дитячої діяльності, зокрема малювання, ліплення, конструювання; ознайомлення із явищами природи, основами математики і грамоти, намагаються задіяти в процес пізнання якомога більше органів чуття.

У

Важливо розуміти, що від успішності сенсорного розвитку дитини значно **залежить її готовність до шкільного навчання**. Адже оволодіння знаннями й уміннями з усіх сфер життя потребує постійної уваги до зовнішніх ознак предметів та способів їх використання.

Високий рівень сенсорного розвитку має вагоме значення і для формування та розвитку навичок трудової та творчої діяльності особистості в майбутньому.

т

Важливе місце серед спеціальних здібностей, що забезпечують успіх музиканта, художника, архітектора, письменника, конструктора, посідають сенсорні здібності. Саме вони дають змогу митцю з особливою глибиною, ясністю і точністю вловлювати та відтворювати найтонші нюанси форми, кольору, звучання та інших зовнішніх якостей предметів і явищ навколишньої дійсності.

Аби спеціальні здібності людини розвинулися сповна, слід створити оптимальні умови для забезпечення якнайвищого загального рівня сенсорного розвитку особистості в ранні періоди дитинства.

Якщо у віці від півтора до трьох років приділяти сенсорному вихованню дітей належну увагу, то вже у п'ятирічному віці вони матимуть **низку сформованих важливих навичок**, як-от:

- зосереджуватися на виконанні конкретного завдання;
- ставитися до будь-якого завдання з інтересом;
- почуватися впевнено;
- не боятися помилитися;
- любити навчання як процес;
- запам'ятовувати інформацію й освоювати нові способи її оброблення;
- радіти своїм успіхам і успіхам товаришів;
- досліджувати невідомі предмети та об'єкти за допомогою органів чуття;
- ставити якомога більше запитань;
- презентувати себе у спілкуванні сміливо й відкрито.

Обов'язковою умовою **ефективного сенсорного розвитку** дошкільників є наявність відповідного предметно-ігрового розвивального середовища, що забезпечувало б потреби кожної дитини. Належну увагу у створенні такого середовища варто надати авторському посібнику.

Ігрові та розвивальні можливості авторського посібника

Створення авторських посібників власноруч та їх упровадження в освітній процес дошкільного закладу нині набуває все більшої популярності серед педагогів¹. Посібники виготовляють із тканини, паперу, залишкових матеріалів; залучають до цього процесу вихованців та їхніх батьків.

¹Див. статтю Ю. Короленко, Н. Куліш, Г. Єлісєєвої «Дидактичний посібник як засіб сенсорного розвитку молодших дошкільників» у журналі «Вихователь-методист дошкільного закладу» № 1/2016 на с. 27.

Авторські **навчально-ігрові посібники** цінні тим, що спрямовані на зону найближчого розвитку дитини. Адже вихователь, який знає особливості індивідуального розвитку кожного дошкільника, може виготовити для нього спеціальний посібник, забезпечуючи в такий спосіб особистісно орієнтовний підхід до розвитку дітей.

Прикладом посібника, що має на меті сенсорний розвиток дітей третього року життя, є спеціальний ігровий посібник² (див. Додаток). Він містить ігрові поля формату А5, виготовлені з натуральної тканини, за **такими темами**, як-от:

- будиночок;
- галявина;
- магазин;
- квітник;
- кімната;
- шафа з посудом.

Також комплект навчально-ігрового посібника **містить набір** штучних деталей-предметів різних кольорів та текстури для асоціативно-образної роботи, які кріпляться до ігрового поля за допомогою липучок.

т

Серед деталей-предметів, призначених для розміщення на ігровому полі, наприклад, такі: вбрання для ляльки, штучні квіти, фрукти, ягоди, клубочки, м'ячики, посуд, геометричні фігури, баранці, мишки.

Ігрові поля посібника **можна змінювати та поповнювати** залежно від освітніх завдань та змісту педагогічної роботи з дошкільниками.

Кожне ігрове поле передбачає відповідну до своєї теми **ігрову вправу**, метою якої є розвиток певного аналізатора і формування відповідних сенсорних еталонів. За інструкцією вихователя дитина накладає деталі-предмети на ігрове поле, визначає їх колір, форму, розмір; шукає їм відповідну пару, описує свої тактильні відчуття тощо.

Особливості розроблення навчально-ігрових посібників для дітей

Подібний ігровий посібник легко створити власноруч як вихователям, так і батькам. Проте перш ніж взятися за цю справу, потрібно **поспостерігати за дітьми з метою** визначення їхніх інтересів, потреб і бажань.

П

Якщо хлопчиків цікавлять автомобілі й літаки, оберіть для них тему «Транспорт». Восени, коли діти перебувають під враженням від літнього відпочинку, доцільною буде морська тематика. Зацікавилися тваринами — створіть посібник «Малюки-звірята».

Обравши тему майбутнього посібника, потрібно відкрити одну із чинних програм розвитку дітей раннього й дошкільного віку та **ознайомитися з визначеними там освітніми завданнями**, аби забезпечити їх реалізацію під час роботи дітей з посібником.

² За таким посібником працює колектив гуртка раннього розвитку дитини «Знаюшка» культурно-просвітницького центру «Світанкова зоря» у місті Сміла, що на Черкащині.

На наступному етапі необхідно **продумати цікаві сюжети** відповідно до освітніх завдань і виготовити з підручних матеріалів персонажів, які викличуть у дітей інтерес, бажання грати з ними. Усе це допоможе організувати невимушений пізнавальний процес на основі самостійної ігрової діяльності дітей.

Під час створення навчально-ігрових посібників для дітей раннього та дошкільного віку **важливо керуватися такими принципами**, як-от:

- *безпе́чність* — необхідно використовувати матеріали, які не шкодять здоров'ю дітей; стежити, щоб деталі посібника не мали гострих кутів, якими дитина може травмуватися. Посібник слід виготовляти з водостійких матеріалів, щоб його зручно було мити, аби на ньому не накопичувався пил. Якщо посібник призначений для самостійних ігор дитини раннього віку, то його дрібні деталі мають бути міцно закріплені;
- *відповідність віковим потребам розвитку дитини* — посібники мають сприяти розвитку сенсорних відчуттів дітей, удосконалювати їхні мовленнєві та комунікативні вміння, активізувати увагу, мислення, пам'ять. Тому під час їх створення доцільно використовувати яскраві кольорові деталі, що кріпляться в різний спосіб (за допомогою липучок, кнопок, гудзиків, гачків тощо); видають звуки (шурхотять, дзвенять); мають запахи, поверхні різної фактури;
- *відповідність уподобанням дитини* — тематика посібника має бути розроблена з урахуванням індивідуальних особливостей та інтересів дошкільників. Адже це прискорює загальний процес розвитку дітей, робить його природним та невимушеним;
- *функціональність, або багатофункціональність* — посібник має бути динамічним, тобто слід передбачити можливість доповнення його новими деталями для урізноманітнення завдань або створення нових ігрових полів.

Співпраця педагогів і батьків з метою сенсорного розвитку дітей

З огляду на беззаперечну важливість сенсорного розвитку дитини для її майбутнього життя, необхідно не лише упроваджувати в освітній процес дошкільного навчального закладу найефективніші методи та засоби сенсорного виховання, а й активно залучати батьків до цієї роботи.

Зазвичай батьки, якщо й розуміють важливість сенсорного розвитку своїх дітей, то не завжди знають, як його забезпечувати. Вони скаржаться, що часто намагання залучити дитину до тих чи тих розвивальних занять удома закінчуються непослухом і вередуванням. І врешті-решт такі батьки покладають відповідальність за розвиток власної дитини на педагога. Для них **показниками високого рівня сенсорного розвитку** дитини зазвичай є послух, знання кольорів, форм і вміння рахувати хоча б до трьох. Прогресивніші батьки, розуміючи роль гри в розвитку особистості, купують дитині переважно розвивальні ігри й іграшки і приділяють достатньо уваги спілкуванню з нею під час гри. Проте пропонувані батьками ігри здебільшого сприяють розвитку лише зорового аналізатора. Тоді як важливо однаковою мірою приділяти увагу розвитку всіх аналізаторів дитини.

Саме тому необхідно проводити **просвітницьку роботу з батьками**, насичуючи її прикладами ситуацій з реального життя.

Пригощаючи дитину яблуком, доцільно звертатися до неї так: «Подивися, яке червоне яблуко, доторкнися — воно гладеньке, понюхай — пахне свіжістю, скуштуй — солодке». А умиваючи обличчя дитини, варто проговорювати: «Водичка тепла, прозора, тихенько дзюрчить, не пахне, не має смаку».

Така робота має не лише збагатити знання батьків щодо методів і прийомів сенсорно-пізнавального розвитку дітей, а й сприяти **усвідомленню ними наслідків**, до яких може призвести недостатній рівень сенсорного розвитку їхніх дітей.

Ознаки обмеженості сенсорного розвитку сучасних дітей помічають і вчителі початкової школи. Зокрема, вони відзначають труднощі учнів, пов'язані зі звуковим аналізом слів.

Отже, навчально-ігрові посібники є незамінним елементом розвивального середовища дошкільного закладу, ефективним засобом сенсорного розвитку дітей, а отже і їх підготовки до навчання у школі. Гратися з ними діти можуть як за участю дорослого чи інших дітей, так і самостійно. Розширення тематики ігрових полів таких посібників та завдань до них дає змогу повсякчас урізноманітнювати, доповнювати, ускладнювати ігрові дії. Завдяки цьому робота з окремим посібником упродовж тривалого часу буде викликати в дітей інтерес і матиме потрібний розвивальний ефект.

Додаток

Ігрові завдання для сенсорного розвитку дітей за авторським навчально-ігровим посібником

На початку кожної ігрової вправи вихователь прикріплює на столі перед дитиною потрібне ігрове поле з посібника та розкладає поряд необхідні деталі-предмети до цього ігрового поля. Відтак моделює ситуацію, що відповідає темі ігрового поля, та ставить перед дитиною певні завдання.

Одяг для дівчинки

Мета:

- навчати розрізняти та називати кольори, запам'ятовувати їх;
- вправляти в умінні групувати предмети за ознакою кольору.

Ситуація: дівчинка збирається до магазину.

Завдання: вдягнути дівчинку, назвати колір її сукні, дібрати сумочку такого самого кольору, як сукня.

Магазин

Мета:

- удосконалювати навички класифікації та узагальнення;
- навчати групувати знайомі предмети за спільною ознакою.

Ситуація: дівчинка прийшла до магазину і побачила, що продавець переплутав усе на полицях.

Завдання: згрупувати продукти в магазині: солодкі покласти до солодких, а солоні — до солоних.

Неприбраний посуд

Мета:

- вправляти в умінні групувати предмети за формою;
- закріплювати знання сенсорних еталонів форми.

ЗакінченняДодатка

Ситуація: дівчинка повернулася з магазину додому й побачила, що її менший братик пообідав і не прибрав за собою посуд.

Завдання: розставити посуд відповідно до його форми — прикріпити деталі-предмети посуду на відведене їм місце на ігровому полі. Назвати геометричну фігуру, на яку схожий той чи той предмет посуду.

Квітник

Мета:

- формувати уявлення про приємний та неприємний запахи;
- вправляти в умінні розрізняти об'єкти за запахом.

Ситуація: наступного дня дівчинка пішла доглядати квітник на своєму подвір'ї.

Завдання: висадити в квітнику лише ті квіти, які приємно пахнуть. Для цього спочатку треба понюхати кожну квітку. Ті, що добре пахнуть³ — слід прикріпити в квітничку, а ті, що не пахнуть, — відкласти вбік.

Баранчики на галявинці

Мета:

- навчати класифікувати предмети за довжиною — довші, найдовші, коротші, найкоротші тощо;
- вправляти в умінні порівнювати предмети за довжиною.

Ситуація: день був погожий, тож дівчинка вирішила випустити баранчиків попастися на галявинці.

Завдання: роздивитися баранчиків та прикріпити на галявинку спочатку баранчика з найкоротшими ніжками, потім — з довшими, ще довшими і найдовшими.

Кучеряві баранчики

Мета:

- вправляти в умінні групувати предмети за кольором;
- * удосконалювати тактильні відчуття.

Ситуація: дівчинка вирішила прикрасити своїх баранчиків завиточками⁴.

Завдання: обрати для кожного баранчика завиточки такого самого кольору, як і він сам, викласти їх баранчику на бочок.

³ Щоб надати штучним квітам приємного аромату, можна заздалегідь капнути на деякі з них одну-дві крапельки ефірної олії.

⁴ Як завиточки можна використати маленькі різноколірні резиночки.

Ягоди в кошику

Мета:

- вправляти в умінні групувати предмети за тактильною ознакою;
- формувати сенсорні еталони.

Ситуація: поки дівчинка пасла баранчиків, вона зголодніла, тож вирішила назбирати ягід і перекусити.

Завдання: зібрати шершаві ягідки до шершавого кошика, а гладенькі ягідки — до гладенького кошика. Спочатку потрібно обстежити на дотик деталь-ягідку, відтак — вирізані з фетру й атласу корзинки, і покласти кожну ягідку до відповідної корзинки.

Клубочки та м'ячики

Мета:

- вправляти в умінні групувати предмети за тактильною ознакою;
- # розвивати тактильні відчуття.

Ситуація: увечері дівчинка повернулася додому й побачила, що її котик, намагаючись упіймати мишку, перекинув корзинку з клубками ниток. Клубочки покотилися врзнобіч по підлозі — і тепер їх з виду не відрізнити від гумових м'ячиків, які теж чомусь опинилися на підлозі.

Завдання: вибрати клубочки ниток і покласти їх до кошика, а гумові м'ячики — відкласти вбік.

Банка з чаєм

Мета:

- вправляти в умінні розрізняти предмети різної форми;
- розвивати нюхові й тактильні відчуття.

Ситуація: перед сном дівчинка захотіла попити чаю, тож вирушила до кухні.

Завдання: знайти на полиці банку, у якій зберігається чай. Для цього потрібно відкрити кришку кожної банки, помацати й понюхати її вміст, відтак назвати, що в банці.

Мишка-бешкетниця

Мета:

- ® формувати слухові відчуття;
- розвивати увагу до сприймання звуків.

Ситуація: дівчинка вирішила, що вже час лягати спати. Аж раптом почула, що десь шарудить мишка.

Завдання: потрібно доторкнутися до кожного предмета з низки запропонованих, уважно прислухатися до звуків та відшукати предмет, за яким шарудить мишка.

Помісячний спеціалізований журнал
№4(89), квітень 2016
Виходить із серпня 2008 року

Видається за інформаційної підтримки
Міністерства освіти і науки України

0 44 586 56 06
0 800 212 012 (callback)
pedrada.com.ua
shop.mcfr.com.ua

Засновник і видавець
ТОВ «Міжнародний центр фінансово-
економічного розвитку — Україна»
www.mcfr.ua

Генеральний директор
Артем Тепляков
aTeplyakov@mcfr.ua

Директор з контенту
Наталія Лисенко
nLysenko@mcfr.ua

Керівник напрямку «МЦФЕР: Освіта»
Лариса Ільченко
lHchenko@mcfr.ua

Шеф-редактор
Наталія Савінова
nSavinova@mcfr.ua

**Головний редактор,
відповідальний за випуск**
Олеся Скорик
oSkorik@mcfr.ua

**Керівник Об'єднаної редакції
напрямку «МЦФЕР: Освіта»**
Яна Шевченко

Редактори
Марина Агеева, Наталія Вишинська,
Сергій Плахотнюк, Анна Савченко,
Тетяна Скороход

Дизайн та верстка
Юлія Карась, Тетяна Атрощенко

Департамент освітніх програм
seminar@mcfr.ua

Відділ реклами
reklama@mcfr.ua

Відділ передплати
peredplata@mcfr.ua

Менеджер з персоналу
cv@mcfr.ua

Відділ доставки
dostavka@mcfr.ua

Редакція не несе відповідальності
за зміст рекламних матеріалів.
Позиція редакції може не збігатися
з позицією автора.

Передрук матеріалів журналу «Вихователь-методист
дошкільного закладу», будь-яке їх цитування,
публікація їх анотованих оглядів допускаються
лише з письмового дозволу Видавця.

Свідомо про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації:
серія КВ № 14139-3110Р від 21.05.2008

Підписано до друку 20.04.2016.
Формат 84 x 108 1/16. Папір офсетний.
Наклад 9700 прим. Замовлення № 1987

Поштова адреса редакції і видавця
МЦФЕР-Україна
вул. Євгена Свєрстюка, 11 -А, а/с 170,
м. Київ, 02002.
0 44 586 56 06
0 800 212 012 (callback)

Надруковано в друкарні
ТОВ «Видавничий Будинок
«Аванпост-прим»»
вул. Сурикова, 3, корпус 3, Київ, 03035
Свідомо суб'єкта видавничої справи
ДК № 3843 від 22.07.2010

Журнал розповсюджується лише
за передплатою, яку можна оформити
в редакції, усіх відділеннях зв'язку
та передплатних агенціях вашого міста.

**Передплатні індекси
у Каталозі видань України:**
37237 — помісячна передплата
49572 — річна передплата
37847 — комплект «Зразковий
дошкільний заклад»
86336 — комплект «Зразковий
дошкільний заклад» + «Expertus:
Дошкільний заклад»

© ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2016

§^А -

МЦФЕР
Цифрове видавництво

02002, Київ, вул. М. Раскової, 11, тел./факс: 0 44 586 56 06
р/р 26001503656 в АТ «Райффайзен Банк АВАЛ», МФО 380805
ЄДРПОУ 33542497, ПІН 335424926538
Є платником податку на прибуток на загальних підставах

Рахунок №ВМДЗ-04/16

ВІД «___» _____ 2016 р.

№	Назва	Кількість передплат	Ціна без ПДВ (грн.)	Сума до сплати без ПДВ
			II півріччя 2016 року	
1	Комплект «Зразковий дошкільний заклад» (8 видань)	1	2547,60	
2	Комплект «Зразковий дошкільний заклад» + Expertus: Дошкільний заклад*	1	3327,60	
3	Журнал «Практика управління дошкільним закладом»	1	476,40	
4	Журнал «Вихователь-методист дошкільного закладу»	1	378,00	
5	Журнал «Методична скарбничка вихователя»	1	266,70	
6	Журнал «Музичний керівник»	1	326,40	
7	Журнал «Практичний психолог: Дитячий садок»	1	331,20	
8	Журнал «Медична сестра дошкільного закладу»	1	336,60	
9	КОЗА-ДИСК «Шаблони і розробки для вихователя-методиста»	1	203,40	
10	КОЗА-ДИСК «Шаблони документів закладу освіти»	1	228,90	
11	Система «КОЗА Онлайн: Дошкільний заклад»*	1	360,00	
12	Система «Expertus: Дошкільний заклад»*	1	1080,00	
13	Методичний посібник «Організація харчування дітей у дошкільних навчальних закладах»	1	210,00	

Пільга згідно з пп. 197.1.25 п. 197.1 ст. 197 р. ВПКУ

* Не є об'єктом оподаткування згідно з пп. 196.1.6 п. 196.1 ст. 196 ПКУ

Разом без ПДВ:

ПДВ: 0,00

Всього з ПДВ:

Всього на суму: _____ грн. _____ коп.

Без ПДВ

Заступник головного бухгалтера

С. П. Гордієнко

ПРИМІТКА. Передплатник заповнює рахунок до сплати згідно з обраними продуктами.

Своєчасне відкриття доступу до системи та доставка видань здійснюються за умови отримання редакцією заповненої
КАРТКИ(назвороті)